

Aktuální situace na knižním trhu

Co se skrývá za cenovkou knih

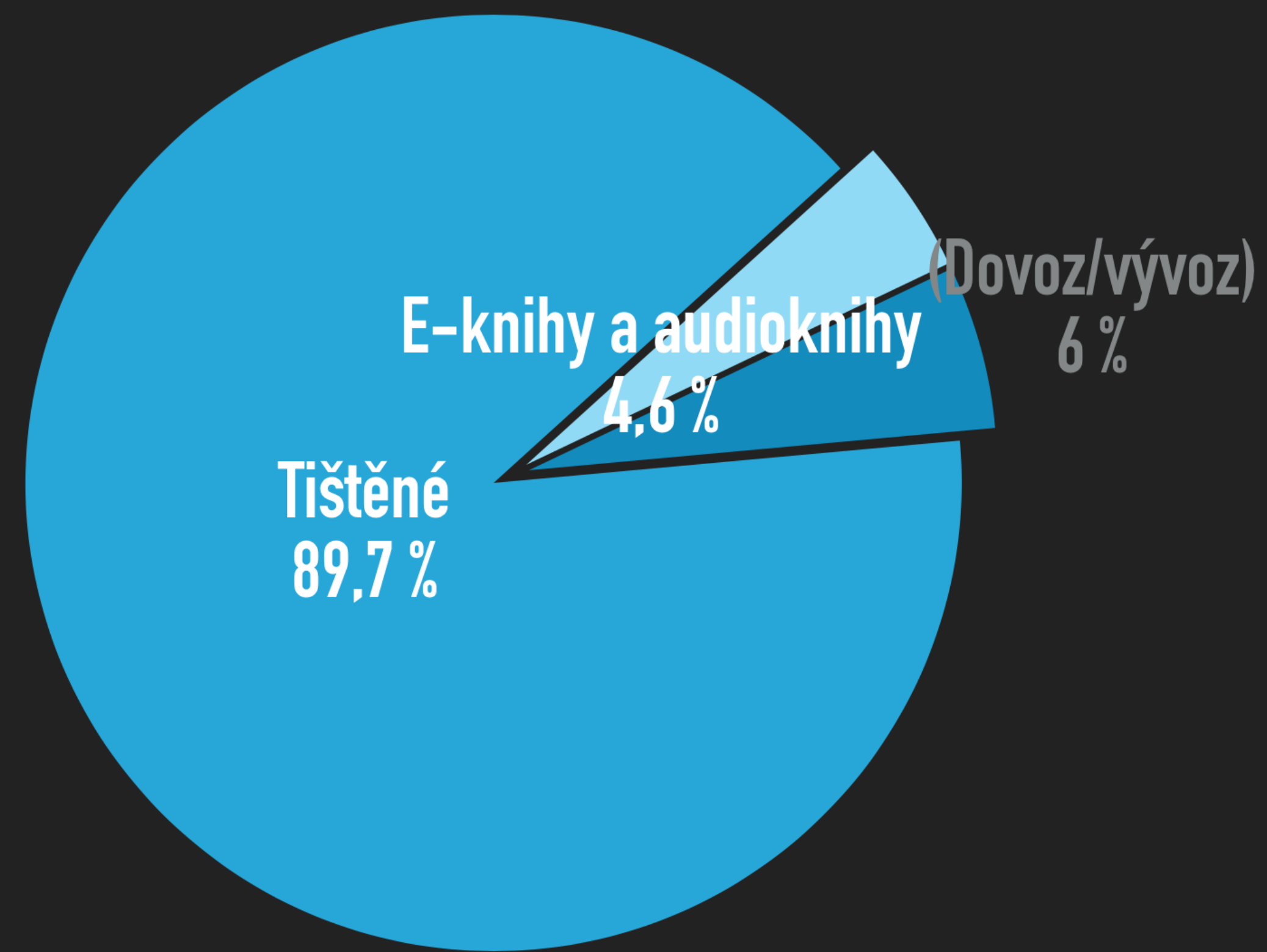
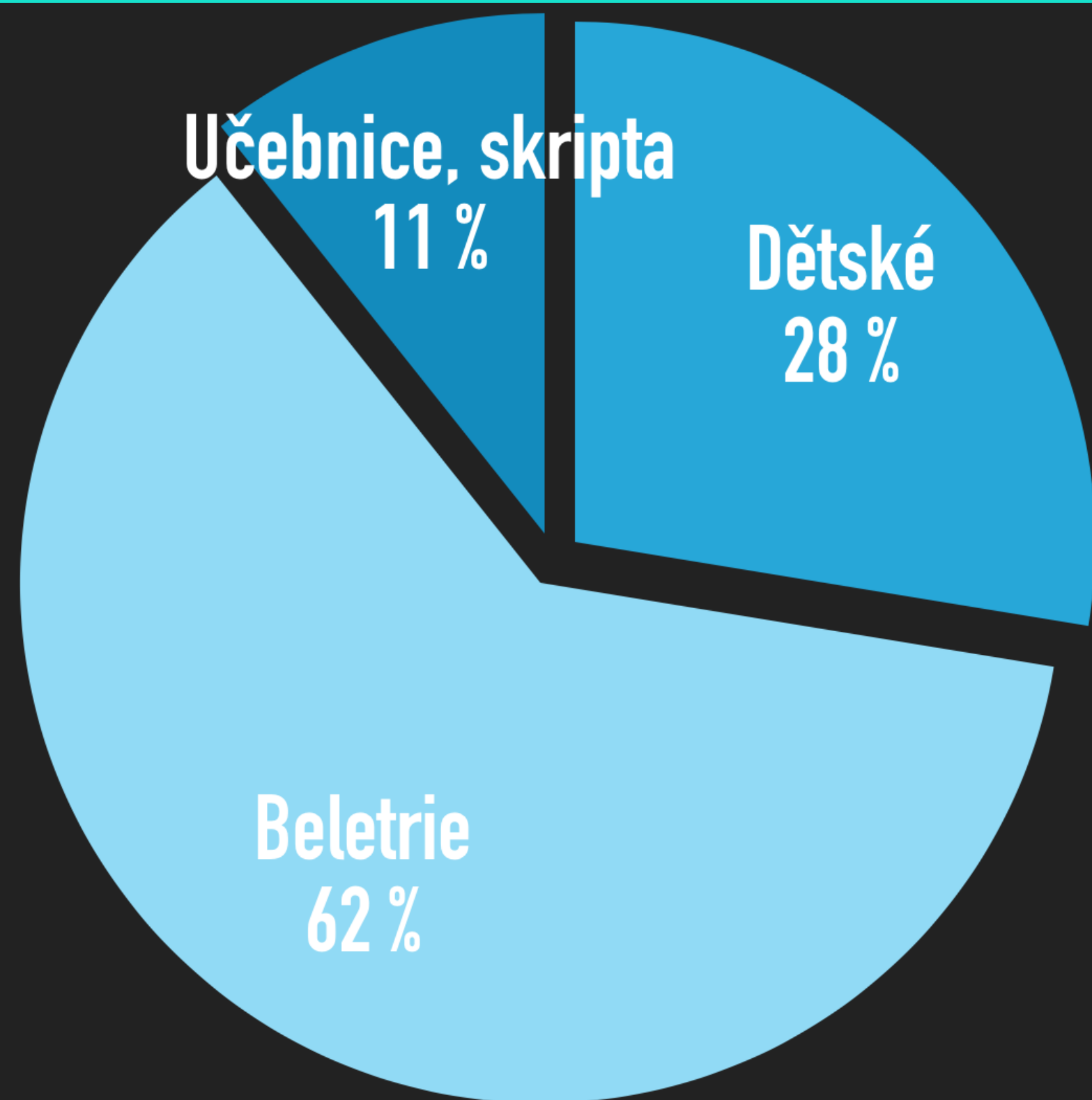
5. 10. 2022

Základní informace o knižním trhu

- Počet vydaných titulů: cca 15 500
- Průměrná cena knihy: cca 350 Kč
- Průměrná cena titulu: 300 000
- DPH na knihy: 10 %
- Obrat knižního trhu za rok: kolem 8 miliard
- Přímá podpora Ministerstva kultury: 84 milionů

To je 1 % celkového obrátu.

Obrat je 8 miliard, vklad MK 84 milionů. 10 % by bylo 840 milionů. Umíte si to představit?

Základní pojmy

Mluvme stejnou řečí

- DPC
- Pevná cena knih
- Procenta
- Paušál
- Honorář

Jak ses ve mně zabydlela
Usínáš na tisíc kilometrů odtud
a já jako ve snu
jdu pro vodu po špičkách
abych tě nevzbudila

A už je to měsíc
co ses tu nevyspala

“Bibliodiverzita

...je komplexní soběstačný systém vyprávění, psaní, vydávání a jiné produkce ústní slovesnosti a literatury. Spisovatele a producenty lze přirovnat k obyvatelům ekosystému. Bibliodiverzita přispívá k prosperující, živé kultuře a ke zdravému ekosociálnímu systému.“

Nakladatel*ka

- Volná živnost
- Zákon o neperiodických publikacích
- ISBN agentura
- Registrováno mezi 7 až 8 tisíci, reálně jich funguje cca 2000

Malí nakladatelé*ky

Do cca 10 titulů ročně, úzká profilace, obrat do 3 až 5 milionů

verzzone, Kher, Bylo nebylo, Baobab, dybbuk,
Fra, Druhé město, Trystero

Střední nakladatelé*ky

Kolem 50 titulů ročně, širší portfolio, obrat na 5 milionů

Paseka, Portál, Torst

Velcí nakladatelé*ky

Kolem 100 titulů ročně, široké portfolio, jednotlivé ediční řady/redakce

Host, Argo, Jota

Korporace

Několik značek pod jednou firmou, vlastní distribuce i knihkupecké řetězce

Euromedia, Albatros, Dobrovský

Největší privátní vydavatelé knih na území ČR podle počtu vydaných titulů

		2020	2019
1.	Albatros Media, Praha*	1093	1563
2.	Euromedia Group, Praha**	707	828
3.	Grada Publishing, Praha ***	443	395
4.	Moravská Bastei MOBA, Brno	329	343
5.	Mladá fronta, Praha	227	165
6.	Crew, Praha	221	209

9

7.	Sun, Praha	196	117
8.	Václav Svojtka & Co, Praha	164	183
9.	Argo, Praha	153	234
10.	Dobrovský + Pavel Dobrovský – Beta, Praha	144	355
11.	Host, Brno	137	140
12.-13.	Nová forma, Týn n. Vltavou	129	138
12.-13.	Nová škola, Brno	129	118
14.	Wolters Kluwer ČR, Praha	119	146
15.	BB art, Praha	115	96
16.	Academia, Praha	100	129

Distribuční firmy

- Velké firmy, které zprostředkovávají logistiku
- Jsou buď celorepublikové, nebo zaměřené na oblast, žánr i třeba jen konkrétního korporátního nakladatele
- Kosmas, Euromedia, Dobrovský
- Albatros, Grada
- Pemic books, Seqoy

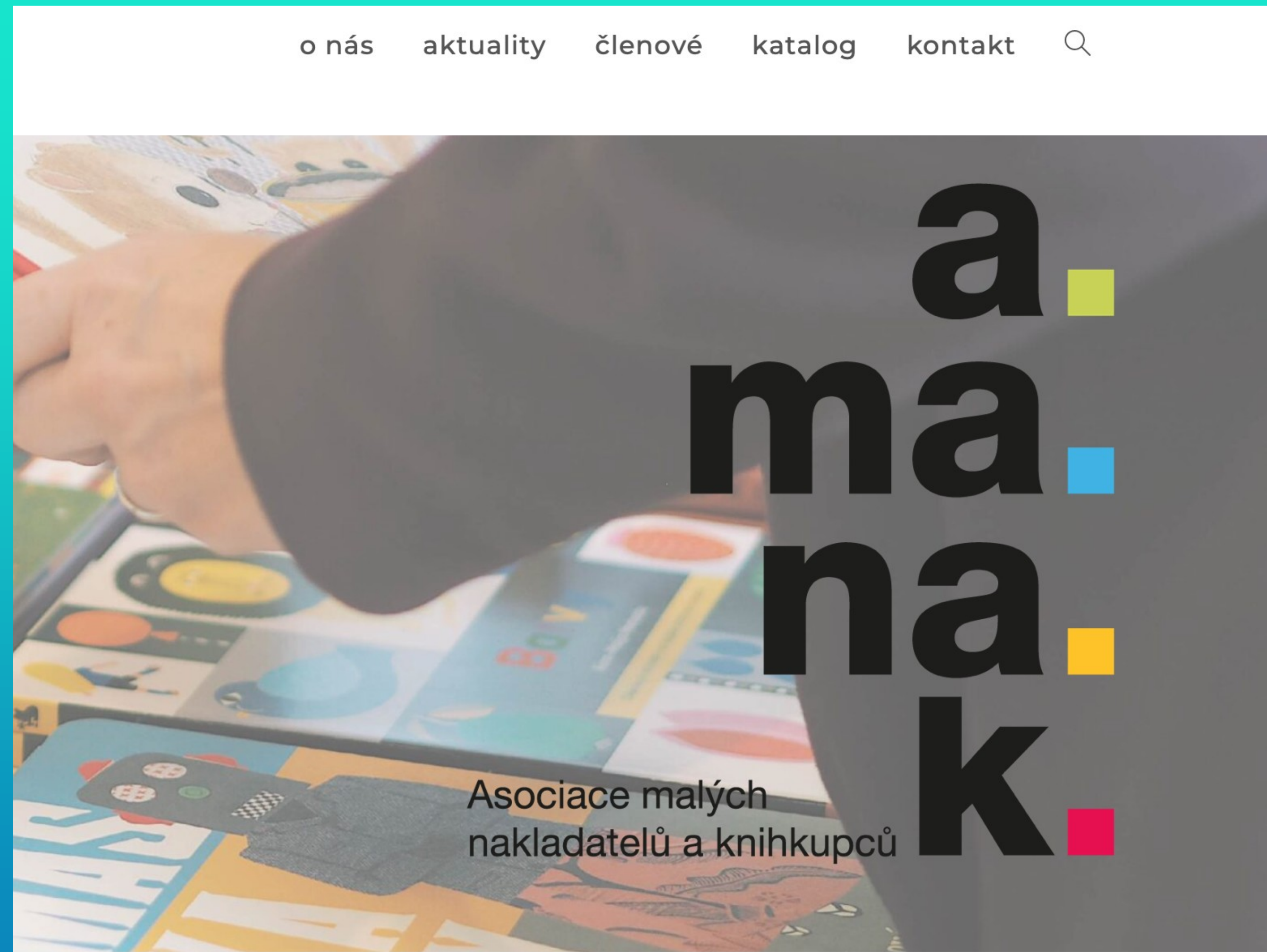
Knihkupci*kyně

- Prodejci koncovým zákazníkům*cím, tedy čtenářům*kám
- Kamenné obchody vs. Online
- Řetězce vs. Nezávislé obchody

- Luxor, Kosmas, Dobrovský
- Megaknihy, BookTook
- Dlouhá punčocha, Skleněná louka, 2veverky

Instituce a asociace

- Ministerstvo kultury
- České literární centrum
- Nakladatelské: Asociace malých nakladatelů a knihkupců, Svaz českých knihkupců a nakladatelů
- Umělecké: Asociace spisovatelů, Obec překladatelů, Překladaťelé Severu

Právní rámec

- Zákon č. 37/1995 sb. o neperiodických publikacích
- Autorský zákon 121/2000 sb.
- Zákon 203/2006 sb. o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů
- Státní kulturní politika 2021 – 2025+

Možná, že tady skončí svět

Joy Harjo

Svět začíná u kuchyňského stolu. Nic naplat, abychom žili, musíme jíst.

Na stůl se nosí, na něm se připravují a prostírají dary země. Tak je to už od stvoření a bude tomu tak i nadále.

Odháníme od něj slepice a psy. U jeho rohů rostou malým zoubky. Pod ním si odírají kolena.

Tady se dětem říká, co znamená být člověkem. U něj z nich děláme muže nebo ženy.

U tohoto stolu klábosíme, vzpomínáme na nepřátele a duchy těch, které jsme milovali.

Naše sny s námi pijí kávu a objímají přítom naše děti. Smějí se s námi, když naše ubohá já selhávají a když se u stolu znovu dáváme dohromady.

Tenhle stůl je domem v dešti, slunečником na slunci.

U tohoto stolu začínaly a končily války. Tady se schováte ve stínu hrůzy. Tady se slaví hrozné vítězství.

U tohoto stolu jsme rodily a připravovaly rodiče na pohřeb.

U tohoto stolu zpíváme radostí i žalem. Modlíme se v utrpení a z lítosti. Vzdáváme díky.

Možná, že u kuchyňského stolu skončí svět, zatímco se budeme smát a plakat, jíst poslední sladké sousto.

(ze sbírky *The Woman Who Fell From the Sky* / Žena, která spadla z nebe, 1994.)

Co trápí současný knižní trh?

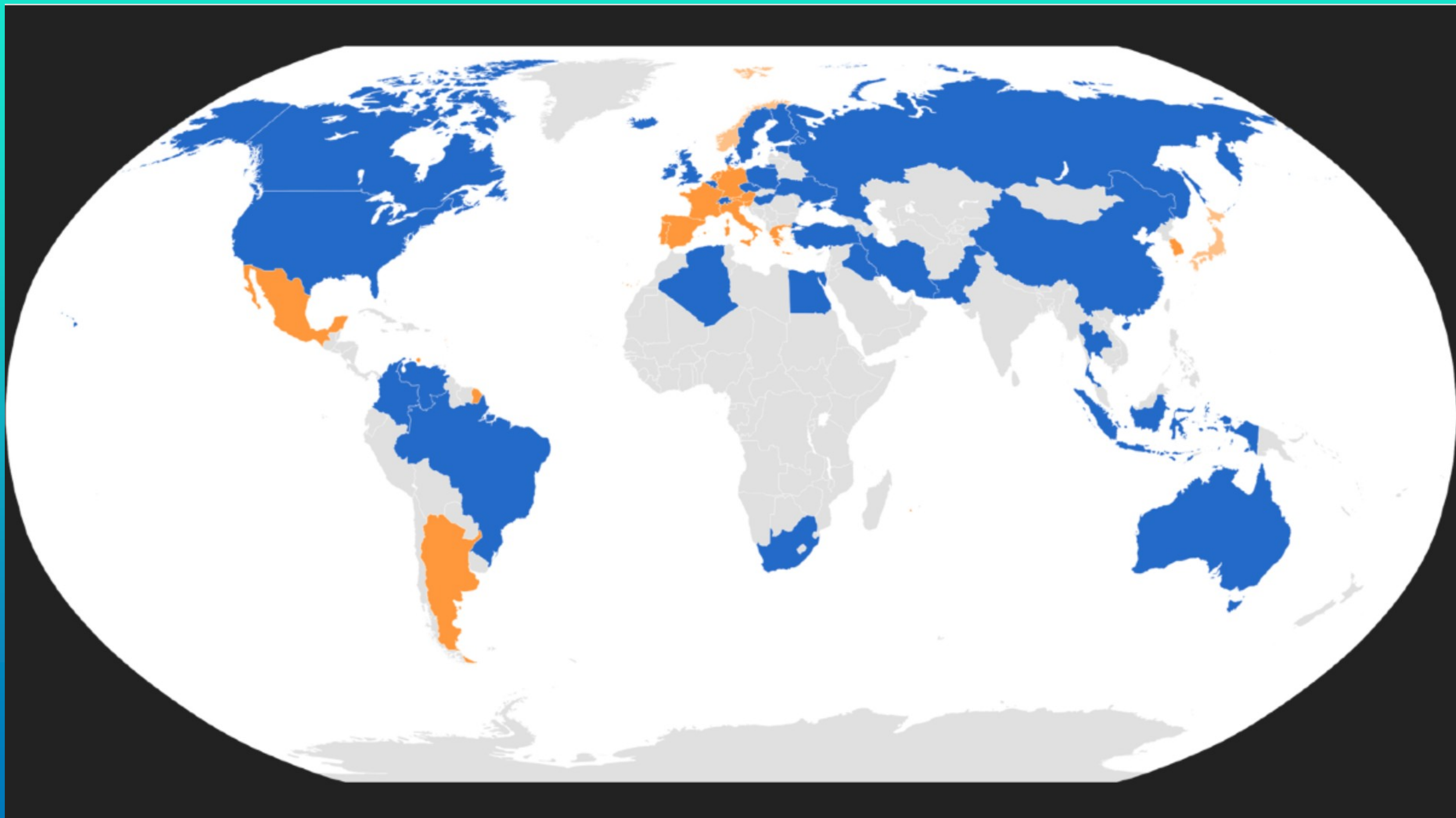
- Monopolizace
- Náklady na energie
- Nedostatek papíru
- Ohrožení malí knihkupci*kyně a tedy celá socio-ekonomická síť
- Prekarizace literárních a kulturních aktérů*rek
- Vychází příliš mnoho knih
- Nedostatečná podpora (nejen grantová) ze strany státu
- Literatura jako nástroj diplomacie

Jak to vypadá za humny?

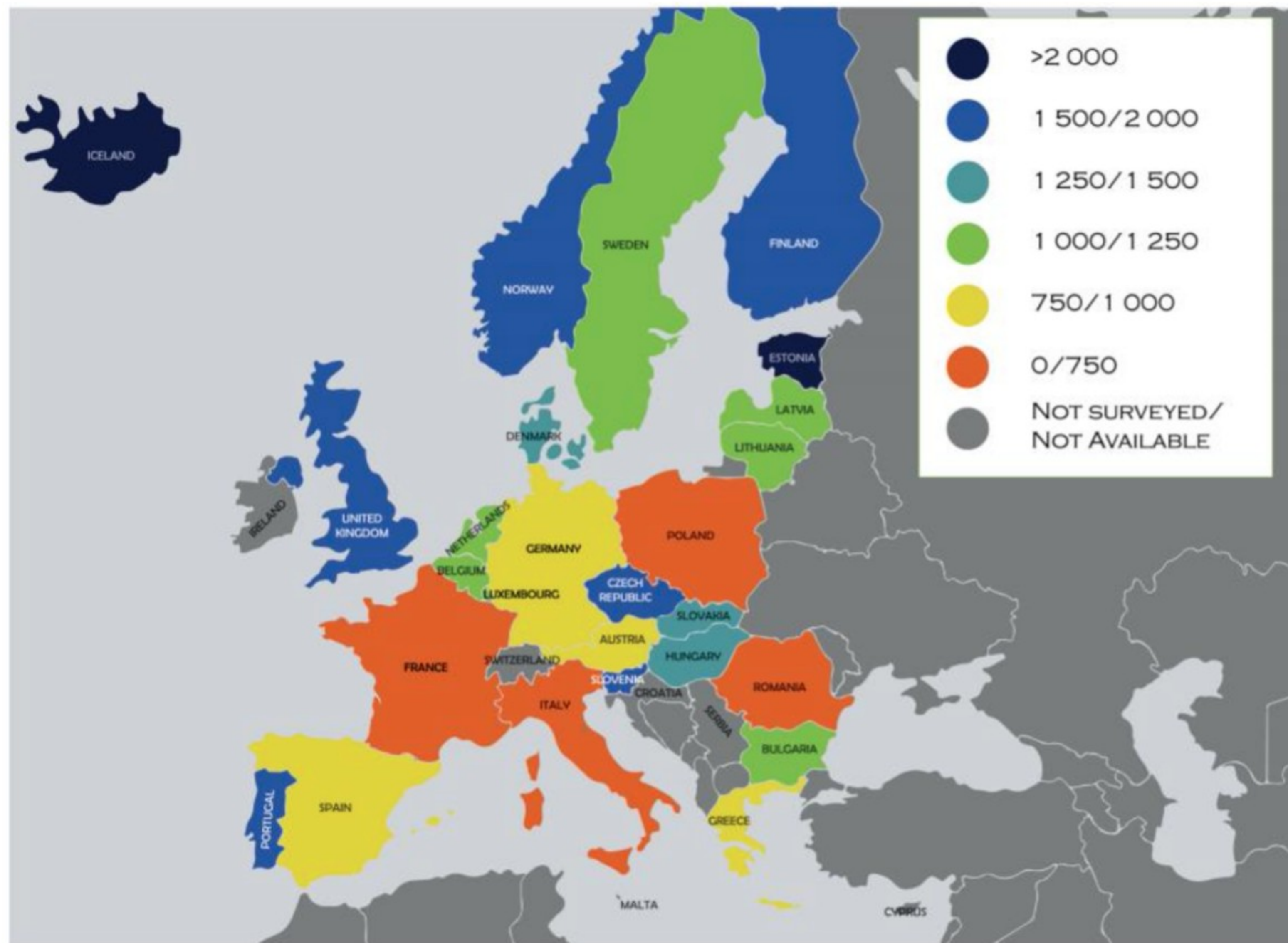
Price development in the EU (index, 2015=100)

Pevná cena knih

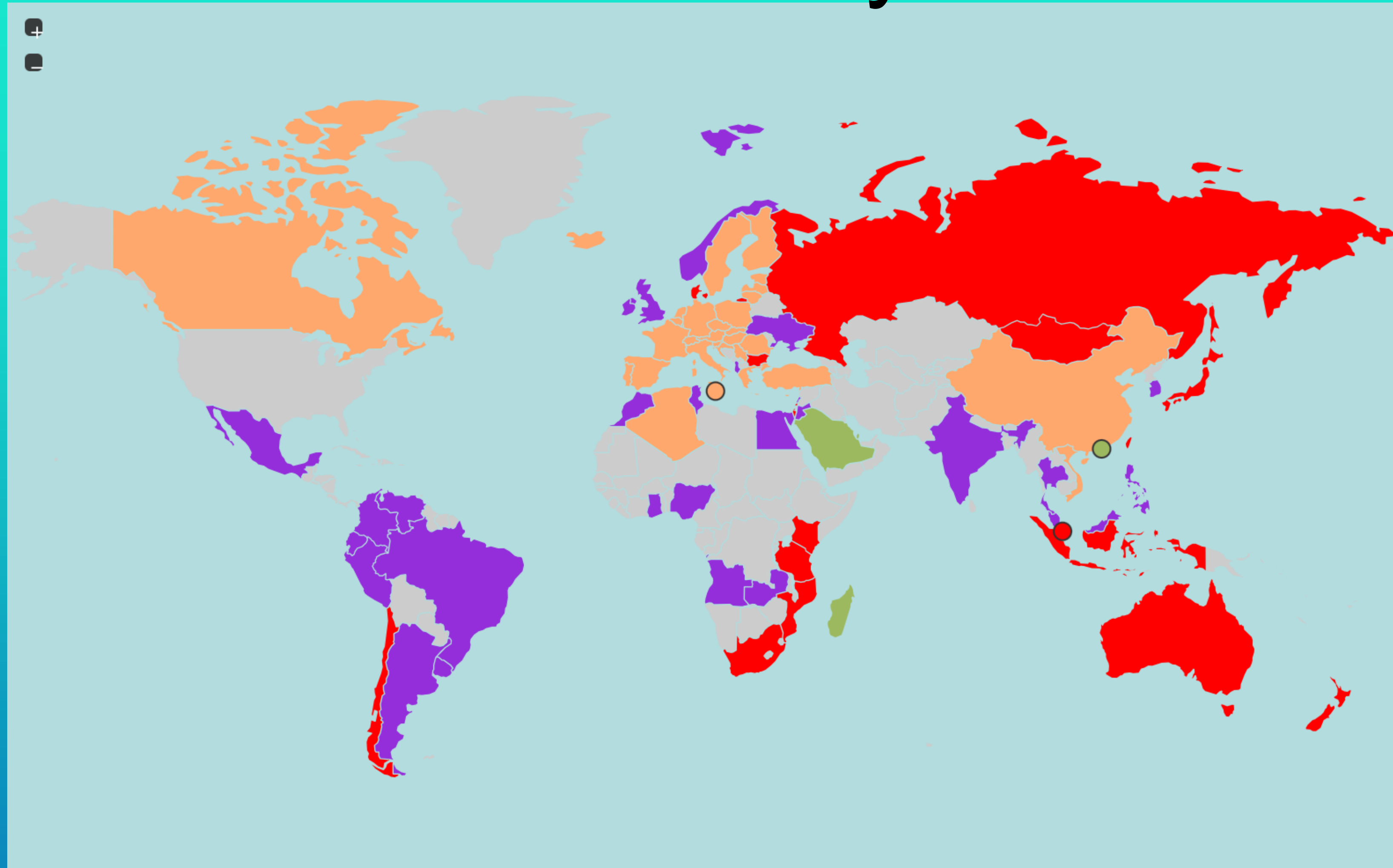

New titles published per country in the EU + EEA per million inhabitants, 2010-2015

Source: FEP survey, National Statistics Offices (elaboration by FEP)

VAT na knihy

Click on each country to read more information if applicable.

- Zero-rate or have no VAT.
- Zero rate on printed books.
- Reduced VAT rate on printed books.
- Standard rate of VAT to printed books.

Co jsem odkoukala od kolegů*gyň za humny

Díky za pozornost.